

Sağlık Çalışanları Nöbetlerde Asgari Ücretin Altında Çalışıyor

Sağlık hizmetleri sunumu 7/24 esasına dayanan bir hizmettir. Hekim, Hemşire, ebe, tekniker biyolog gibi onlarca branşın koordineli çalıştığı bir hizmet sunumundan bahsediyoruz. Kesintisiz hizmet sunan sağlık meslek çalışanlarının nöbet vardiyasında hizmet verirken, sirkadiyen ritimlerinin bozulduğu, özellikle kadınlarda meme kanserinde etkili bir etken olduğu, pineal beyin tümörlerine sebebiyet verdiği, varis problemlerine neden olduğu, sosyal izolasyon gibi birçok olumsuz etkiye sahip olduğu yapılan bilimsel çalışmalarla ortaya konulmuştur.

Bu kadar risk barındıran, gece gündüz, bayram, resmî tatil dinlemeyen bu kesintisiz hizmetin karşılığı veriliyor mu? Sağlık bakanlığının son ücretlendirme politikasına göre, sözleşmeli lisans mezunu bir sağlık meslek çalışanın fazla mesai (Nöbet) ücreti 64 ₺, lise dengi bir çalışanın fazla mesai ücreti 55 ₺ tekabül etmektedir. Kadrolu (4A) lisans mezunu bir sağlık meslek çalışanın saatlik nöbet ücreti 75 ₺, lise mezunu çalışanın nöbet ücreti ise 64 Türk lirasıdır.

Sağlık Bakanlığı 2024-6 Aylık Dönemine Ait Nöbet Ücretleri

Sağlık Personeli	Normal Birim	Riskli Birim
Lisans Mezunu (4B Sözleşmeli)	64 ₺	97 ₺
Lise Mezunu (4B Sözleşmeli)	55 ₺	82 ₺
Lisans Mezunu (Kadrolu)	75 ₺	113 ₺
Lise Mezunu (Kadrolu)	64 ₺	96 ₺

Ücretler saat karşılığı olarak verilmiştir.

Riskli birimler (Acil, yoğun bakım ve ameliyathaneyi kapsamaktadır.)

Lisans mezunu bir sağlık meslek çalışanı sadece mesaiye gelerek alacağı toplam kazanç üzerinden bir hesap yapıldığında mesai saat ücreti yaklaşık olarak 247 ₺'ye denk gelmektedir. Bu sağlık çalışanı mesaisini tamamlayıp, fazla mesai yaptığında gece farkı olmadan, genellikle 24 saatlik nöbet döngülerinde saat başına sözleşmeli çalışan 64 ₺ kadrolu çalışan 75 ₺ kazanç elde etmektedir. Gelişmiş ve gelişmekte olan hiçbir ülkede fazla mesai ücreti normal mesai ücretinden az olmaz. Genellikle uygulama normal mesai ücretinin 1,5 veya 2 katı olarak değer görmektedir. 4857 sayılı iş kanunumuzda da benzer biçimde fazla mesai; normal mesainin 1,5 katı olarak belirlenmiştir. Ancak nitelikli ve özverili bir hizmet üretimi olan sağlık sunumunda bu denge gözetilmeden yıllardır çalışanların adeta emeği sömürülmektedir.

Sağlık meslek çalışanlarının nöbet ücretlerindeki haksızlığı daha basit anlatmak gerekirse; yasal olarak tecrübesiz bir işçinin alacağı en düşük ücret olan, asgari ücretin saati 88,8 ₺'dir. İşçi fazla mesai yaptığında 88,8 liranın saat başına 1,5 katını ödenmekte, yani saat başına yaklaşık 132 lira ödemeye hak kazanmaktadır. Sabaha kadar, gece uyumadan çalışan bir hemşire, ebe, sağlık meslek çalışanı ister sözleşmeli olsun ister kadrolu, saatlik asgari ücretin altında bir ücrete çalışmak zorunda bırakılır. Normal şartlarda asgari ücretin altında bir ücretlendirme yapıldığında yasalarımıza göre suç işlenmiş olur. Ancak asgari ücretin saatlik ederinin altında bir hemşireye nöbet tutturduğunuzda suç işlemiş olmazsınız.

Şu anda yaşadığımız bu durum uluslararası çalışma örgütünün (İLO) taraf olduğumuz anlaşmalarına da aykırı bir durum olduğu aşikardır. Ancak sağlık bakanlığı gibi İLO Türkiye ofisi de durumu görmezden gelmektedir. Hayat kurtaran, nitelikli hizmet veren, tecrübe isteyen sağlık sunumunda nöbet ücretlerinin bir an önce yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Aylar önce sayın sağlık bakanı nöbet ücretlerindeki bu dengesizliğin farkında olduğunu tüm sağlık meslek çalışanlarına bir

mektup göndererek açıklamıştı. Yıl değişmesine rağmen sağlık bakanlığı tarafından henüz bir revizyon gerçekleştirilmemiştir. Sağlık bakanı ve sorumlu tüm yetkililere nöbet ücretlerinin bir an önce yeniden düzenlenerek bu haksızlığa bir son vermesini talep ediyoruz.

